

ARUBA

EXAMEN
MAVO
2017

Tijdvak 1
8 mei
07.30 – 10.00

Nederlands Leesvaardigheid

TEKSTBOEK

Dit tekstboek bestaat uit

3 lange teksten.

Er zijn **8** bladen, inclusief voorblad.

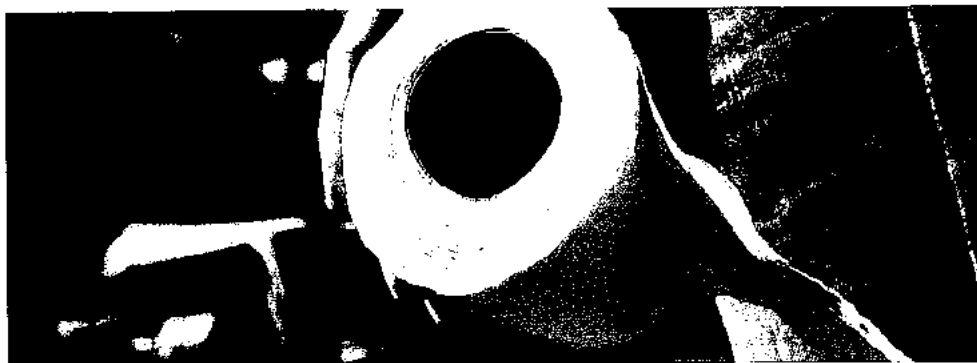
Maximaal te behalen aantal punten: **58**

Het gebruik van een ééndelig verklarend woordenboek Nederlands is
toegestaan.

Of een woordenboek van Nederlands naar een vreemde taal
(de thuistaal van de kandidaat.)

Tekst 3

Hoeveel keer poepen per dag is normaal?

- 1 **1.** Stel je voor: een hele dag niet gepoept, of juist drie keer per dag naar het
2 toilet gaan. De frequentie leidt regelmatig tot vragen bij de huisarts, ontdekte
3 de Groningse genetica Alexandra Zhernakova. 'Veel mensen denken: één
4 keer per dag is normaal en alles wat daarvan afwijkt niet.'

- 5 **2.** Om voor eens en voor altijd duidelijkheid in deze kwestie te scheppen,
6 besloot Zhernakova voor het wetenschappelijk tijdschrift Gut de verdeling van
7 de poepfrequentie in kaart te brengen. Als ze hierover vertelde op feestjes en
8 partijen, volgden de gesprekken vaak een vast patroon. Eerst werd er
9 gelachen, want poepgewoonten vinden doorgaans plaats achter gesloten
10 deur. Maar na het lachen vertoonden ze grote interesse over het wel en wee
11 van onze darmen.

- 12 **3.** Zhernakova's zoektocht stond niet op zich. Ze deed het in het kader van het
13 Lifelines-onderzoek, waarvoor het Universitair Medisch Centrum Groningen
14 (=UMCG) duizenden vrijwilligers volgt die vragenlijsten invullen en biologisch
15 materiaal zoals ontlasting afstaan. Zo kunnen de wetenschappers
16 bijvoorbeeld ontdekken wat de relatie is tussen voeding en de darmflora.

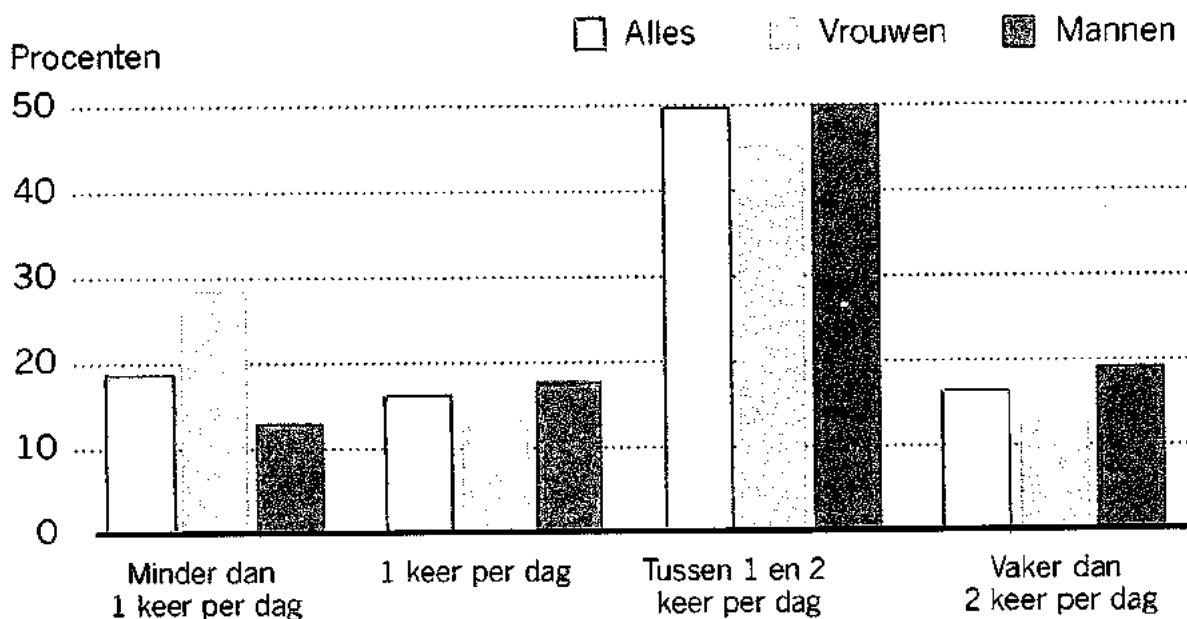
- 17 **4.** Eén van de vragen op de lijst: hoe vaak heeft u vandaag gepoept? Zo
18 ontdekte Zhernakova dat er behoorlijke verschillen zijn tussen individuen.
19 Het merendeel poept één à twee keer per dag, maar er zijn ook aanzienlijke
20 minderheden die wat minder vaak of juist vaker het toilet bezoeken. 'De
21 frequentie van de ontlasting zegt weinig over de gezondheid', zegt Soesma
22 Jankipersadsing, de eerste auteur van het artikel. 'Tenzij het om extremen
23 gaat, zoals bij diarree of verstopping.'

- 24 **5.** Hoewel de frequentie weinig uitmaakt, loont het wel om af en toe een blik te
25 werpen op de eigen ontlasting. Onder het motto 'Kijk achterom!' adviseert de
26 MaagDarmLeverStichting te letten op onder meer slijm en bloed in de
27 ontlasting, poep met een witgele of juist pikzwarte kleur. De oorzaak daarvan
28 kan onschuldig zijn, maar het is wel raadzaam de huisarts te consulteren.

- 29 6. De onderzoekers ontdekten genen die een rol spelen bij de verschillen in
30 poepfrequentie. Genen die betrokken zijn bij de manier waarop het lichaam
31 omgaat met niet-lichaamseigen stoffen zoals voedsel en medicatie, en genen
32 die de elektrische stimulatie van zenuwen en spieren regelen die organen
33 aansturen als het brein, hart en darmen. Uit eerdere studies bleek al dat
34 mensen met het prikkelbare darmsyndroom soms een foutje hebben in die
35 laatste groep genen, wat hun darmklachten zou kunnen verklaren.
- 36 7. Levensstijl, zoals voeding, alcoholgebruik en beweging, is verantwoordelijk
37 voor de overige variatie in poepfrequentie. Dit zou volgens Zhernakova ook
38 de verschillen tussen mannen en vrouwen kunnen verklaren.

Naar een artikel uit NRC.nl, 28 juli 2016.
Door: Wouter van Noort

Hoe vaak poepen we?

290816 © de Volkskrant - bm. Bron: UMCG

Delen is niet hetzelfde als samen kijken

Waar zijn onze vakantiefoto's gebleven?

- 1 1. De smartphone heeft onze kijk op fotografie voor altijd veranderd. We nemen
2 niet langer foto's om er later naar te kijken, maar om er op het moment zelf
3 mee te communiceren. Maar wat als we straks willen terugblikken?

Het oude fotoalbum

- 4 2. Twintig jaar geleden zat iedereen begin september vol spanning te wachten tot
5 de fotograaf eindelijk de vakantiefoto's had ontwikkeld. Het nieuwe fotoalbum
6 waar de foto's in zouden komen lag al klaar, met de plasticfolie er nog
7 omheen. De vreugde bij het zien van de geslaagde foto's, - nog in de auto
8 tijdens de rit van de fotowinkel naar huis - was enorm. De teleurstelling over
9 de mislukte beelden ook. En dan moesten de bijschriften nog verzonnen
10 worden, die moeder later in keurig handschrift bij de foto zou schrijven.

- 11 3. Als ik mijn ouders bezoek, sla ik af en toe nog eens een oud fotoalbum open
12 waarin mijn kinderjaren weer tot leven komen. Een nostalgisch gevoel neemt
13 dan ineens bezit van mij: een verlangen naar 'de goede oude tijd'. Deze
14 nostalgie is nergens goed voor, dat was vroeger ook al zo. Dat roept telkens
15 weer herinneringen op waar ik emotioneel van word. Niet per se dolgelukkig,
16 soms zelfs een beetje verdrietig, maar ik ervaar het toch als verrijkend. Zullen
17 mijn kinderen later hetzelfde kunnen doen? Dat weet ik nog niet zo zeker.

- ...
- 18 4. Dat laatste is natuurlijk mijn schuld. Mijn kinderen zijn respectievelijk op het
19 eind van de vorige eeuw en kort na de eeuwwisseling geboren. Van hun
20 eerste levensjaren heb ik fotoalbums in overvloed. Maar een jaar of drie in de
21 21ste eeuw houdt het ineens op. Toen heb ik namelijk een digitale camera
22 gekocht. Daar verwachtte ik bijzonder veel van. Nooit zou ik nog hoeven te
23 schelden op de fotograaf die twee weken tijd nodig had om vijf filmpjes van 36
24 foto's te ontwikkelen. Ik hoefde de foto's gewoon maar met een kabeltje naar
25 mijn computer over te zetten en ze daar in mapjes te stoppen. We zouden
26 voortaan met het gezin gezellig rond de laptop zitten om herinneringen op te
27 halen aan reizen, familiefeesten, uitstapjes en andere historische momenten.
- 28 5. Het is nooit gebeurd. Ik kan niet goed verklaren hoe het komt, maar de
29 computer leent zich niet voor gezellige en gezamenlijke kijkmomenten. En de
30 smartphone, die nu zijn plaats heeft ingenomen, al helemaal niet. De eerste
31 jaren van de digitale fotografie nam ik meer foto's dan ooit tevoren. Nu neem
32 ik bijna geen foto's meer. Het heeft geen zin, ik bekijk ze toch nooit meer, als
33 ik ze al zou terugvinden. Wanneer heeft een mens in godsnaam tijd om al die
34 foto's op een ordelijke manier te archiveren, laat staan er back-ups van te
35 maken om ze voor het nageslacht te bewaren? Duizenden foto's van mijn
36 opgroeiende kroost staan nog op de harde schijf van een oude computer die al
37 jaren halsstarrig weigert op te starten. Andere staan op cd-roms die niet meer
38 leesbaar zijn. Nog andere staan op smartphones die het niet meer doen of die
39 ik ben kwijtgeraakt. Waarom zou je nog foto's nemen? Ik heb dan maar
40 besloten bewuster van het moment zelf te genieten, in plaats van door mijn
41 smartphone te kijken en foto's te maken.
- 42 ...
- 42 6. Weinig mensen zijn het blijkbaar met mij eens, want toch worden er meer
43 foto's genomen dan ooit tevoren. De camera's in smartphones zijn
44 tegenwoordig even goed als de beste digitale fototoestellen (9 megapixels is al
45 lang geen uitzondering meer) en iedereen heeft er een.
46 Marktonderzoeksbureau Deloitte verwacht dat er dit jaar wereldwijd in totaal
47 1,6 miljard smartphones worden verkocht. Ter vergelijking: 2010 was het
48 piekjaar voor de verkoop van digitale fotocamera's. Toen werden er wereldwijd
49 120 miljoen van verkocht.
- 50 7. Met al die smartphones zullen dit jaar – ga er gerust even voor zitten – 2,5
51 biljoen foto's worden genomen, gedeeld en opgeslagen. Dat is 15 procent
52 meer dan vorig jaar. En het is dertig keer meer dan er in de jaren 90
53 wereldwijd aan foto's werden genomen. Al dat nemen, delen en opslaan
54 neemt gigantisch veel opslagruimte in beslag, maar nog belangrijker: met welk
55 doel nemen we zoveel foto's?

- 56 8. Niet om ons leven te documenteren of te archiveren voor later, maar vooral
57 om te communiceren. Door de technologische evolutie van smartphones en
58 sociale media kunnen we binnen een seconde een foto maken en die delen
59 met wie we maar willen. Die foto ook bewaren, is van secundair belang
60 geworden. Vaak vinden we het zelfs niet wenselijk, wat het succes van
61 Snapchat verklaart. Als je een foto deelt van een gerecht in een restaurant,
62 dan wil je daarmee gewoon laten weten dat je lekker zit te tafelen. Je wilt niet
63 over vijf jaar nog kunnen zien wat je die avond hebt gegeten. Dat geldt ook
64 voor de meeste foto's die we via Facebook, Instagram of WhatsApp
65 verspreiden: onze selfies zijn niet voor onszelf bestemd, maar voor de
66 buitenwereld. Waarom zou je ze dan bewaren?
9. ...
- 67 Daar is vast niets mis mee. Maar dreigen we er over tien jaar geen spijt van te
68 krijgen dat we onze eigen geschiedenis niet meer documenteren? Of dat we
69 de documenten niet meer terugvinden? Dat documenteren is natuurlijk een
70 kwestie van zelfdiscipline. In het analoge tijdperk moest je wel naar de
71 fotograaf, anders kreeg je nooit te zien wat je had gefotografeerd. Als je dan
72 toch zoveel moeite had gedaan en geld had uitgegeven om je foto's te laten
73 ontwikkelen, dan was het nog maar een kleine stap om ze ook in een album te
74 bewaren. De digitalisering heeft de foto deels zijn waarde ontnomen. Of je er
75 nu eentje neemt of duizend, dat maakt niets meer uit. Bovendien kun je
76 meteen het resultaat zien. Misschien springen we er daardoor slordiger mee
77 om dan vroeger.
- 78 10. Er zijn ook zoveel kanalen om digitale foto's te nemen, te ontvangen en op te
79 slaan dat je al snel het overzicht verliest. Alles laten slingeren is niet zonder
80 risico: elke drager kan stukgaan en ook de *cloud* geeft geen absolute
81 zekerheid. Bedrijven als Apple en Google helpen je met datum-, plaats- en
82 gezichtsherkenning. Toch is het beter als je zelf consequent back-ups maakt,
83 anders loopt het ooit mis.
- 84 11. Misschien is de meest ouderwetse oplossing nog de beste: elk kwartaal een
85 selectie maken en daar een fotoalbum van laten afdrukken. Je hoeft er zelfs
86 het huis niet voor uit: je bestelt het album online en enkele dagen later heb je
87 het in huis. En je zult zien: af en toe haal je het album uit de kast om er samen
88 naar te kijken. Net als vroeger!

Naar een artikel uit De Standaard, 06 september 2016.
Door: Tom Heremans

In alles zit suiker

Geef peuters en kleuters water te drinken. Gewoon kraanwater. Geen Roosvicee of appelsap, want er is geen twijfel: daar worden ze dik van.

- 1 **1.** Albert Heijn gaat in honderd huismerkprodukten het suikergehalte verlagen.
2 Daarmee komt de supermarktketen tegemoet aan de zorgen over suiker en
3 gezondheid. Die zorgen zijn reëel: frequent suiker eten veroorzaakt rotte
4 tanden en suiker levert calorieën en kan dus dik maken. Dikke mensen
5 hebben meer kans op diabetes. Dat is geen specifiek effect van suiker, maar
6 het teveel aan calorieën en de daaruit resulterende obesitas die diabetes
7 veroorzaakt. Niet alle zorgen zijn reëel: beweringen dat suiker hoge bloeddruk,
8 leververvetting of verslaving veroorzaakt, zijn niet goed onderbouwd. Maar de
9 overmatige suikerconsumptie is genoeg reden om de zorgen over suiker
10 serieus te nemen.

- 11 **2.** We eten al vele jaren zo'n 125 gram suiker per persoon per dag, oftewel
12 achtentwintig klontjes. Een derde daarvan komt uit melk en fruit, waar het van
13 nature in zit. Tweederde is toegevoegde suiker, deels toegevoegd door
14 onszelf maar vooral door fabrikanten.

- 15
16 **3.** Het vereist wat chemische kennis om tussen de ingrediënten op de verpakking
17 de suiker te herkennen, want levensmiddelenfabrikanten hebben meer namen
18 voor suiker dan Eskimo's voor sneeuw. In feite zijn er maar een paar soorten.
19 Gewone suiker is een half-om-half verbinding van glucose ('druivensuiker') en
20 fructose ('vruchtensuiker'). Rietsuiker is hetzelfde als suiker, de bruine kleur
21 komt van spoortjes stroop. 'Dextrose' is een ander woord voor glucose en
22 'levulose' voor fructose. Stropen zoals maïsstroop, rijststroop en
23 isomeroestroop bestaan grotendeels uit suiker, glucose, fructose en water.
24 Kortom, alles wat eindigt op -ose, -suiker of -stroop, is suiker. Honing of
25 vruchtenconcentraat klinken aardiger maar ook die bestaan grotendeels uit
 suikers en water.

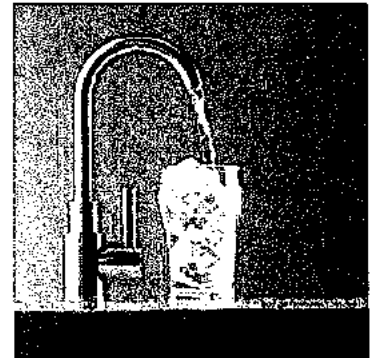
26 4. Suiker wordt toegevoegd aan ovenschotels, barbecuespiesjes, witte en bruine
27 bolletjes, soep, mayo, dressings, ketchup, vlees en vleeswaren. Mensen raken
28 daar verontwaardigd over en dat is begrijpelijk, maar als bron van suiker stelt
29 het allemaal niets voor; ketchup, sauzen, vlees, vleeswaren, soepen en
30 hartige snacks leveren samen nog niet één klontje van de achtentwintig die we
31 dagelijks naar binnen werken. Indirect leiden ze wel tot overgewicht, want de
32 fabrikant voegt die suiker toe om het eten lekkerder te maken.

33 5. De bulk van onze suiker komt echter uit zoet eten en zoet drinken. Snoep,
34 koekjes, taart, losse suiker, chocola, jam en ijs. In koekjes, chocola of ijs levert
35 suiker niet meer dan een derde van de calorieën, twee derde komt uit vet en
36 zetmeel. Wat minder suiker scheelt dus niet veel calorieën – tenzij de koekjes
37 niet lekker meer zijn en u ze niet meer eet. Maar Albert Heijn heeft beloofd dat
38 hun huismerken even lekker blijven, dus u gaat er niet minder van eten.

6.

39 De grote bron van suiker is zoete dranken. Peuters en kleuters krijgen daar
40 dagelijks zo'n twaalf suikerklontjes uit naar binnen, vooral uit gezond ogende
41 dranken als Roosvicee, drinkyoghurt en appelsap. Bij dranken is er geen
42 twijfel over mogelijk dat ze dik maken. Het is aangetoond in grote
43 experimenten waarin vergelijkbare groepen kinderen dranken kregen met of
44 zonder suiker. Eén van die experimenten heeft mijn onderzoeksgroep aan de
45 Vrije Universiteit gedaan. We gaven kinderen anderhalf jaar lang iedere dag
46 een klein blikje limonade. Bij de helft van de kinderen zaten er zes klontjes
47 suiker in en bij de andere helft calorievrije zoetstof. De limonades smaakten
48 hetzelfde, niemand wist wat hij of zij kreeg. Het weglaten van suiker leidde in
49 anderhalf jaar gemiddeld tot een kilo minder gewicht.

50 7. Dranken met suiker zijn bewezen dikmakers, of het
51 nu frisdrank is, rijstemelk of verse sinaasappelsap.
52 Je kunt kinderen beter water geven. In het begin
53 zullen ze protesteren, kinderen zijn gek op suiker.
54 Maar dat is een kwestie van doorzetten, na een paar
55 weken weten ze niet beter. En verwacht niet te veel
56 van Albert Heijn, hun bedoeling is goed, maar een
57 bedrijf kan niet leven van kraanwater.

Naar een artikel uit NRC Next, 09 september 2016.

Door: Martijn Katan (is biochemicus en emeritus hoogleraar voedingsleer aan de Vrije Universiteit Amsterdam.)

EXAMEN
MAVO
2017

Tijdvak 1
8 mei
07.30 – 10.00

Nederlands Leesvaardigheid

V R A G E N B O E K

Dit vragenboek bestaat uit
2 korte teksten en **51** vragen.
Er zijn **11** bladen, inclusief voorblad.
Maximaal te behalen aantal punten: **58**

De kandidaat begint met dit vragenboek.
Vanaf tekst 3 neemt de kandidaat ook het tekstboek erbij.
Alle antwoorden worden gemaakt op het antwoordblad.

Het gebruik van een ééndelig verklarend woordenboek Nederlands
is toegestaan.
Of een woordenboek van Nederlands naar een vreemde taal
(de thuistaal van de kandidaat.)

**€ 10,-
KORTING**

ONLINE TRAINING ASSERTIVITEIT

Wat leer je in deze online training?

- beter voor jezelf opkomen en nee zeggen zonder schuldgevoel
- een balans vinden tussen je eigen belang en dat van de ander
- weten wanneer je voet bij stuk moet houden en wanneer het verstandiger is om te onderhandelen en een compromis te sluiten.

Wat krijg je als cursist?

- wekelijks 2 à 3 mails met schrijf- en doe-opdrachten
- sms'jes met kleine oefeningen en sms-steun voor moeilijke momenten
- het boek *Persoonlijke effectiviteit – assertief gedrag als basisvaardigheid* (t.w.v. € 27,50)

Hoe kun je deze training volgen?

- door € 39,95 i.p.v. € 49,95 te betalen
- door een plusabonnement te nemen, kun je deze gratis volgen. Ga hiervoor naar: www.psychologiemagazine.nl/abonnement

Schrijf je vandaag nog in voor de training!

Ga hiervoor naar: www.psychologiemagazine.nl/assertiviteit

Naar een advertentie uit Psychologie Magazine, september 2016.

Vragen bij tekst 1
ONLINE TRAINING ASSERTIVITEIT

- 2p □ 1. De online training assertiviteit kun je op twee manieren volgen.
Noteer de twee manieren.
- 1p □ 2. Hoeveel moet je als cursist voor het boek *Persoonlijke effectiviteit-assertief gedrag als basisvaardigheid* betalen?
- 1p □ 3. Op welke website kun je je inschrijven om de online training assertiviteit te volgen? Noteer de website.
- 1p ■ 4. Wat is het doel van deze reclametekst?
Kies het beste antwoord!
- A amuseren
 - B instrueren
 - C overhalen
 - D overtuigen

Over thuisarts.nl

Op Thuisarts.nl vindt u betrouwbare en begrijpelijke informatie over gezondheid en ziekten:

- bij vragen en klachten thuis;
- voor, tijdens en na uw bezoek aan de huisarts.

nederlands huisartsen
genootschap

Wanneer u vragen heeft over gezondheid, klachten of een ziekte, weet u voortaan direct waar u moet zijn. U kunt nu rechtstreeks betrouwbare informatie vinden op het internet. Duidelijk en overzichtelijk. Zonder veel te moeten zoeken. En zonder advertenties en reclames.

Thuisarts.nl is bedoeld voor mensen die informatie zoeken over gezondheid en ziekten. U kunt de informatie op deze website gebruiken:

- om gezond te blijven;
- om klachten zelf aan te pakken;
- als u zich afvraagt wanneer u naar de huisarts moet gaan;
- als u zich wilt voorbereiden op een gesprek met uw huisarts;
- als u de uitleg en adviezen nog eens na wilt lezen na een bezoek aan uw huisarts;
- als u op zoek bent naar meer informatie over een onderwerp.

Huisartsen gebruiken Thuisarts.nl als ondersteuning bij hun voorlichting aan patiënten voor, tijdens en na het consult.

Hoe zoekt u informatie op?

U kunt de informatie op drie manieren zoeken:

- op alfabet via de letterbalk;
- met een zoekwoord;
- op lichaamsdeel.

Wie is verantwoordelijk voor deze site?

Thuisarts.nl is een initiatief van het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG), de wetenschappelijke vereniging van huisartsen. Het NHG ontwikkelt de landelijke richtlijnen, nascholing voor huisartsen en huisartsenbrochures. Ook verzorgt het NHG de bijbehorende patiënten- en publieksinformatie op Thuisarts.nl en in patiëntenfolders.

De informatie op Thuisarts.nl is samengesteld door huisartsen, is onafhankelijk van commerciële bedrijven en wetenschappelijk verantwoord.

Naar: Thuisarts.nl

- 1p ■ 5. Wat zijn de belangrijkste schrijfdoelen van de auteur?
E amuseren en overtuigen
F gevoelens uitdrukken en informatie verstrekken
G overtuigen en informatie verstrekken
H tot handelen aanzetten en gevoelens uitdrukken
- 1p ■ 6. Kun je van de website Thuisarts.nl ook gebruikmaken als je al bij de dokter bent geweest?
A Ja, je wilt de klachten en vragen zelf ook aanpakken.
B Ja, je wilt de uitleg en adviezen van de dokter nog eens nalezen.
C Nee, je bent immers al bij de dokter geweest.
D Nee, je moet niet alles over ziektes op websites opzoeken.
- 1p ■ 7. Op hoeveel manieren kun je informatie zoeken op Thuisarts.nl?
A 2
B 3
C 4
D meer dan 4
- 1p □ 8. Voor wie is Thuisarts.nl bedoeld?
- 1p □ 9. De informatie op deze website is betrouwbaar.
Citeer de zin die deze bewering het beste ondersteunt.

Vragen bij tekst 3

HOEVEEL KEER POEPEN PER DAG IS NORMAAL?

1p ■ 10. Wat is het onderwerp van deze tekst?

Kies het beste antwoord!

- A de eigen ontlasting
- B de grote boodschap
- C de poepfrequentie
- D het biologisch materiaal

1p ■ 11. Wat is het verband tussen alinea 1 en alinea 2?

Kies het beste antwoord!

- A doel-middel
- B oorzaak-gevolg
- C opsomming
- D toelichting

1p □ 12. In de laatste twee zinnen van alinea 2 staat een tegenstelling.
Noteer het tweede deel van deze tegenstelling.

Aan de ene kant:
werd er gelachen.

Aan de andere kant:

2p □ 13. Hoe probeert Zhernakova, in samenwerking met het Universitair Medisch Centrum Groningen dat duizenden vrijwilligers volgt, de poepgewoonten van de mens in kaart te brengen?
Schrijf de twee manieren op.

1p ■ 14. Welk verband bevat de laatste zin van alinea 3?

Kies het beste antwoord!

- A samenvattend verband
- B tegenstellend verband
- C uitleggend verband
- D vergelijkend verband

1p ■ 15. Welk verband bevatten de laatste twee zinnen van alinea 4?

Kies het beste antwoord!

- A samenvattend verband
- B tegenstellend verband
- C vergelijkend verband
- D voorwaardelijk verband

1p □ 16. In alinea 5 staat: 'Hoewel de ... eigen ontlasting.' (r. 24-25)
Wat is het advies als je iets vreemds ziet aan je ontlasting?

- Mensen met het prikkelbare darmsyndroom hebben soms een foutje in hun genen.
- 2p □ 17. Om welke genen gaat het hier? Raadpleeg alinea 6.
Gebruik maximaal 10 woorden in je antwoord.
- 1p ■ 18. Wat is volgens Zhernakova verantwoordelijk voor de overige variatie in het aantal keren poepen per dag?
Kies het beste antwoord!
A alcoholgebruik
B beweging
C levensstijl
D voeding
- 1p □ 19. Hoeveel keer per dag poepen is volgens het onderzoek normaal?
Raadpleeg het staafdiagram.
- 1p ■ 20. In hoeveel situaties poepen mannen meer dan vrouwen?
Raadpleeg het staafdiagram.
A 1
B 2
C 3
D 4
- 1p ■ 21. Wat is het belangrijkste schrijfdoel van deze tekst?
A informeren
B gevoelens uitdrukken
C overtuigen
D tot handelen aanzetten

Vragen bij tekst 4

DELEN IS NIET HETZELFDE ALS SAMEN KIJKEN

Lees alinea 1.

Volgens de schrijver heeft de smartphone onze kijk op fotografie voor altijd veranderd.

1p □ 22. Citeer de zin waarin deze verandering staat.

In alinea 3 omschrijft de schrijver het woord 'nostalgie'.

1p □ 23. Welke omschrijving geeft de schrijver voor dit woord?

Volgens alinea 4 heeft de schrijver van de eerste jaren van zijn kinderen veel fotoalbums en nu niet meer.

1p □ 24. Welke verklaring geeft de schrijver hiervoor?

Citeer de zin die antwoord geeft op deze vraag.

In alinea 4 en 5 noemt de schrijver voor- en nadelen van digitale fotografie. In het schema op het antwoordblad staan de voordelen al ingevuld.

2p □ 25. Noteer drie nadelen van digitale fotografie volgens de tekst.

Digitale fotografie	
voordelen	nadelen
1. Je hoeft niet naar de fotograaf.	1.
2. Je ziet het resultaat direct. / Je hoeft niet lang te wachten om de foto's te bekijken.	2.
3. Je kan foto's gewoon op je computer zetten.	3.

1p □ 26. Citeer de kernzin van alinea 5.

1p ■ 27. Wat is het verband tussen alinea 5 en 6?

- A Alinea 5 en 6 vormen een tegenstelling.
- B Alinea 5 en 6 vormen een opsomming.
- C Alinea 6 geeft een voorbeeld bij alinea 5.
- D Alinea 6 geeft een toelichting bij alinea 5.

Lees alinea 6.

2p □ 28. Welke twee redenen geeft de schrijver voor het feit dat er nu meer foto's worden gemaakt?

Volgens de schrijver heeft de smartphone onze kijk op fotografie voor altijd veranderd.

1p □ 29. In welke alinea wordt dit standpunt verder uitgewerkt?

In alinea 9 staat: "De digitalisering ... waarde ontnomen." (regel 74)

2p □ 30. Geef twee oorzaken hiervoor.

- 2p □ 31. Het opslaan van foto's op verschillende dragers is niet zonder risico. Wat zijn volgens de auteur de twee risico's? Raadpleeg alinea 10.
- Het middenstuk van deze tekst bestaat uit vier delen, namelijk:
Deel 1: alinea 2 + 3
Deel 2: alinea 4 + 5
Deel 3: alinea 6 + 7 + 8
Deel 4: alinea 9 + 10
- 1p ■ 32. Welk tussenkopje past het beste boven deel 2?
- A Digitale back-ups
 - B Digitale camera
 - C Digitale fotografie
 - D Digitale tijdperk
- 1p ■ 33. Welk tussenkopje past het beste boven deel 3?
- A Camera's in smartphones
 - B Communiceren met de smartphone
 - C Foto's met de smartphone
 - D Verkoopcijfers smartphone
- 1p ■ 34. Welk tussenkopje past het beste boven deel 4?
- A Geschiedenis documenteren
 - B Het analoge tijdperk
 - C Omgaan met digitale foto's
 - D Waarde van digitale foto's
- 1p □ 35. De eerste alinea eindigt met de vraag: "Maar wat ... willen terugblikken?" (r. 3) In welke alinea wordt het beste antwoord gegeven op deze vraag?
- Een slotalinea kan verschillende functies hebben:
1. Een advies geven.
 2. Een conclusie noemen.
 3. Een samenvatting geven.
 4. Een toekomstverwachting uitspreken.
- 1p □ 36. Welke twee functies heeft de slotalinea van deze tekst? Noteer de nummers.
- 1p ■ 37. Wat is de hoofdgedachte van deze tekst? Kies het beste antwoord.
- A Digitale foto's moeten alleen gebruikt worden om mee te communiceren, want bewaren is ouderwets.
 - B Digitale foto's moeten alleen gebruikt worden om mee te communiceren, want we kijken er later toch niet meer naar.
 - C Digitale foto's moeten niet alleen gebruikt worden om mee te communiceren, maar ze moeten ook afgedrukt worden zodat we later kunnen terugblikken op de goede oude tijden.
 - D Digitale foto's moeten niet alleen gebruikt worden om mee te communiceren, maar ze moeten ook bewaard worden voor het nageslacht.

Vragen bij tekst 5
IN ALLES ZIT SUIKER

- Lees de lead en alinea 1.
- 1p ■ 38. Hoe leidt de schrijver de tekst in?
Kies het beste antwoord.
- A De schrijver citeert een belangrijk onderzoek over het onderwerp.
 - B De schrijver noemt de aanleiding voor het schrijven van de tekst.
 - C De schrijver probeert de aandacht te trekken met enkele anekdotes.
 - D De schrijver stelt direct vragen die met het onderwerp te maken hebben.
- 1p ■ 39. Wat is het onderwerp van deze tekst?
Kies het beste antwoord.
- A allerlei soorten suiker
 - B hoge bloeddruk en suiker
 - C suiker een bewezen dikmaker
 - D toegevoegde suiker
- 1p ■ 40. Wat is het verband tussen alinea 1 en 2?
Kies het beste antwoord.
- Alinea 2 ...
- A geeft een nadere uitleg van alinea 1.
 - B geeft een samenvatting van alinea 1.
 - C is een voorbeeld bij alinea 1.
 - D vormt een tegenstelling met alinea 1.
- 1p ■ 41. Welk kopje geeft het beste de inhoud van alinea 3 weer?
- A Chemische kennis over suiker
 - B Fructose en dextrose
 - C Honing en vruchtenconcentraat
 - D Verschillende namen voor suiker
- Lees alinea 3.
- Alinea 3 wordt samengevat.
- 1p □ 42. Citeer de zin die deze samenvatting het beste weergeeft.
- In alinea 4 staan enkele opsommingen.
- 1p □ 43. Hoeveel elementen bevat de opsomming in de eerste zin van deze alinea?
- 1p □ 44. Waarnaar verwijst het woord ze in regel 31?

- 1p ■ 45. In alinea 5 treffen we het signaalwoord *tenzij* aan.
Welk verband geeft dit signaalwoord aan?
Tenzij geeft aan een ...
A tegenstelling
B voorwaarde
C vergelijking
D voorbeeld
- 1p ■ 46. Welk tussenkopje geeft het beste de inhoud weer van alinea 6?
A Grote boosdoener: ouders en scholen
B Grote boosdoener: Roosvicee
C Grote boosdoener: suikerklontjes
D Grote boosdoener: zoete dranken
- 1p □ 47. Welke conclusie trokken de onderzoekers na het uitvoeren van het experiment met kinderen en limonade?
Citeer de zin die het antwoord op deze vraag geeft.
- 1p □ 48. Naar wie verwijst het woord mijn in regel 44?
- 1p ■ 49. Wat is de belangrijkste functie van alinea 7?
De schrijver ...
A geeft een aanbeveling.
B geeft een conclusie.
C geeft een samenvatting.
D presenteert een nieuwe mening.
- Een schrijver kan in zijn tekst:
1. feiten opsommen;
2. de mening van anderen geven;
3. zijn eigen mening geven.
- 1p ■ 50. Wat doet de schrijver in deze tekst?
A 1 en 2.
B 1 en 3.
C 2 en 3.
D 1, 2 en 3.
- 1p ■ 51. Wat zijn de belangrijkste schrijfdoelen van de schrijver van dit artikel?
A amuseren en informatie verstrekken
B informatie verstrekken en gevoelens uitdrukken
C informatie verstrekken en instrueren
D overtuigen en tot handelen aanzetten

ARUBA

EXAMEN
MAVO
2017

Tijdvak 1
8 mei
07.30 – 10.00

Nederlands Leesvaardigheid

ANTWOORDBLAD

Dit antwoordblad bestaat uit
25 gesloten vragen en **26** open vragen.
Er zijn **4** bladen, inclusief voorblad.
Maximaal te behalen aantal punten: **58**

Naam: _____

Examennr.: _____

School: _____

Cijfer:

Antwoordblad Leesvaardigheid 2017 – tijdvak 1

Meerkeuzevragen: 25 punten

4.	11.	21.	37.	45.
5.	14.	27.	38.	46.
6.	15.	32.	39.	49.
7.	18.	33.	40.	50.
10.	20.	34.	41.	51.

Open vragen: 33 punten

1. 1. _____

2. _____

2. _____

3. _____

8. _____

9. _____

12. Aan de andere kant _____

13. 1. _____

2. _____

16. _____

17. _____

19. _____

22. _____

23. _____

24. _____

25. 1. _____

2. _____

3. _____

26. _____

28. 1. _____

2. _____

29. Alinea _____

30. 1. _____

2. _____

31. 1. _____
2. _____
35. Alinea _____
36. _____
42. _____
- _____
43. _____
44. _____
- _____
47. _____
- _____
48. _____

1^e correctie:

Meerkeuzevragen :

Open vragen :

Totaal aantal punten :

2^e correctie:

Meerkeuzevragen :

Open vragen :

Totaal aantal punten :

ARUBA

EXAMEN
MAVO
2017

Tijdvak 1
8 mei
07.30 – 10.00

Nederlands Leesvaardigheid

**DEFINITIEF
CORRECTIEMODEL**

Dit correctiemodel bestaat uit
25 gesloten vragen en **26** open vragen.
Er zijn **5** bladen, inclusief voorblad.
Maximaal te behalen aantal punten: **58**

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores

1 Regels voor de beoordeling voor het schooljaar 2016 - 2017

BEWAARSCHRIJF DESE LIJST OP TIJDELIJKE MANIER EN VERBODEN HET GEBRUIK VAN DESE LIJST VOOR ANDERE DOELSTREKINGEN. Het is niet toegestaan de inhoud van deze lijst te kopiëren of te verspreiden.

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de volgende regels.

Voor de beoordeling zijn de volgende regels van belang:

1. De directeur stelt zo spoedig mogelijk het door de kandidaten gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven en het procesverbaal van het examen aan de examinerator ter hand.
2. De examinerator ziet het werk zo spoedig mogelijk na, wijst er de onvolkomenheden in aan en geeft het werk aan de gecommiteerde.
3. De gecommiteerde beoordeelt het zo spoedig mogelijk en levert het resultaat van de beoordeling uiterlijk twee dagen voor de bekendmaking van de cesuur in.
4. Indien de commissie, belast met de vaststelling van de opgaven, bindende normen voor de beoordeling van het werk heeft opgesteld, passen de examinerator en de gecommiteerde deze bij hun beoordeling toe.
5. Indien voor een vak twee of meer examineratoren optreden, bepalen zij in onderling overleg de behaalde scores per vraag. Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het geschil voorgelegd aan de voorzitter van de examencommissie van de desbetreffende school. De voorzitter van de examencommissie kan hierbij in overleg treden met de voorzitter van de gecommiteerden. De voorzitter van de gecommiteerden kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde wordt gemiddeld met de dichtstbijzijnde beoordeling van de examinerator en de eerste gecommiteerde.
6. De examinerator en gecommiteerde drukken hun beoordeling uit in een cijfer uit de schaal van cijfers 1 tot en met 10 met de daartussen liggende cijfers met één decimaal aan de hand van de omzettingstabel. De examinerator en gecommiteerde vermelden de door hen toegekende cijfers niet op het werk zelf, doch op een afzonderlijk vel papier.
7. De examinerator vult de vastgestelde cijfers voor het schriftelijk examen in op een lijst van cijfers, waarvan het model door de directeur van de Directie Onderwijs wordt vastgesteld. De examinerator en de gecommiteerde ondertekenen de lijst.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende regels van toepassing:

1. De examiner tikt in de digitale versie van het scoreblad, verstrekt door het Examenbureau, de namen en/of nummers van **alle kandidaten** en het aan iedere kandidaat toegekende aantal scorepunten per vraag.
2. Voor het antwoord op een vraag worden door de examiner en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die **geen gehele getallen** zijn, of een **score minder dan 0** zijn **niet toegestaan**.
3. Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.4 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.5 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, heeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
 - 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
4. Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de letter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
5. Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
6. Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.

7. Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het Examenbureau. Het is **niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel**. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
 8. Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
 9. Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen. Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur. De directeur of een door hem aangewezen persoon stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
- NB1 Het Examenbureau heeft de correctievoorschriften vastgesteld. De corrector mag **niet afwijken van het correctievoorschrift**.
- NB2 Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
- NB3 Als het Examenbureau vaststelt dat een (centraal) examen een onvolkomenheid bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk nadat de onvolkomenheid is vastgesteld in een erratum naar de directeur van de scholen gestuurd.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In geval dat het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.

Een onvolkomenheid kan ook op een tijdstip geconstateerd worden dat een aanvulling op het correctievoorschrift te laat zou komen. In dat geval houdt het Examenbureau bij de vaststelling van de cesuur/N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen **kunnen maximaal 58 scorepunten worden behaald**.

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld.

1. Bij de tekst(en) met vragen worden, gelet op de aard van de opgaven, geen punten afgetrokken voor spelfouten. Voor idiomatische en grammaticale oneffenheden geldt hetzelfde, tenzij het antwoord er minder juist of zelfs fout door wordt.
2. Indien door de kandidaat tussen twee informatie-elementen een aantoonbaar onjuist (onlogisch) verband wordt gelegd, dient voor ten minste één van beide informatie-elementen geen score te worden toegekend.
3. Voor alle open vragen met een maximum aantal woorden geldt: indien een kandidaat een vraag herhaalt alvorens hij/zij tot een antwoord komt, worden de woorden tot aan het eigenlijke antwoord (conform het antwoordmodel) niet meegeteld.

Correctievoorschrift Leesvaardigheid 2017 – tijdvak 1

Meerkeuzevragen leveren 1 punt per vraag op, totaal 25 punten.

4.	C	11.	A/D	21.	A	37.	C	45.	B
5.	C/G	14.	C	27.	A	38.	B	46.	D
6.	B	15.	D	32.	C	39.	C	49.	A
7.	B	18.	C	33.	C	40.	A	50.	B
10.	C	20.	C	34.	C	41.	D	51.	D

Open vragen, totaal 33 punten.

- 2p □ 1. De online training assertiviteit kun je op twee manieren volgen.
Noteer de twee manieren.
1. Door € 39,95 (voor de cursus) te betalen.
2. Door een plusabonnement (op Psychologie Magazine) te nemen. 2
- 1p □ 2. Hoeveel moet je als cursist voor het boek *Persoonlijke effectiviteit-assertief gedrag als basisvaardigheid* betalen?
Niets! / Als cursist krijg je het boek gratis. / Je hoeft niets te betalen. 1
- 1p □ 3. Op welke website kun je je inschrijven om de online training assertiviteit te volgen?
Noteer de website.
www.psychologiemagazine.nl/assertiviteit 1
- 1p □ 8. Voor wie is Thuisarts.nl bedoeld?
Thuisarts.nl is bedoeld voor mensen die (betrouwbare en begrijpelijke) informatie zoeken over gezondheid, (klachten) en/of ziekten. 1
- 1p □ 9. De informatie op deze website is betrouwbaar.
Citeer de zin die deze bewering het beste ondersteunt.
"De informatie op Thuisarts.nl is samengesteld door huisartsen, is onafhankelijk van commerciële bedrijven en wetenschappelijk verantwoord." 1
- 1p □ 12. In de laatste twee zinnen van alinea 2 staat een tegenstelling.
Noteer het tweede deel van de tegenstelling.
Aan de ene kant:
werd er gelachen. | Aan de andere kant:
vertoonden/hadden ze interesse.
Alleen (grote) interesse 0p
De hele zin op schrijven is <u>niet</u>
goed, want het gaat om het tweede
deel. 0p |
|---------------------------------------|---|
- 1
- Hoe probeert Zhernakova, in samenwerking met het Universitair Medisch Centrum Groningen dat duizenden vrijwilligers volgt, de poepgewoonten van de mens in kaart te brengen?
- 2p □ 13. Schrijf de twee manieren op.
1. Vragenlijsten (laten) invullen / Door (een) vragenlijst(en)
2. Biologisch materiaal (zoals ontlasting) (laten) afstaan. 2

- In alinea 5 staat: 'Hoewel de ... eigen ontlasting.' (r. 24-25)
- 1p □ 16. Wat is het advies als je iets vreemds ziet aan je ontlasting?
De huisarts consulteren. (Parafrase) 1
Kijk achterom! 0
- Mensen met het prikkelbare darmsyndroom hebben soms een foutje in hun genen.
- 2p □ 17. Om welke genen gaat het hier? Raadpleeg alinea 6.
 Gebruik maximaal 10 woorden in je antwoord.
(Genen die) de elektrische stimulatie van zenuwen en spieren regelen. 2
Bij een goed antwoord met meer dan 10 woorden: -1 punt
Genen die een rol spelen bij de verschillen in poepfrequentie. 0
- Hoeveel keer per dag poepen is volgens het onderzoek normaal?
 Raadpleeg het staafdiagram.
- 1p □ 19. **(Het merendeel poept) (tussen) één à twee keer per dag.** 1
- Lees alinea 1.
 Volgens de schrijver heeft de smartphone onze kijk op fotografie voor altijd veranderd.
- 1p □ 22. Citeer de zin waarin deze verandering staat.
"We nemen niet langer foto's om er later naar te kijken, maar om er op het moment zelf mee te communiceren" (r. 1-3) 1
- In alinea 3 omschrijft de schrijver het woord 'nostalgie'.
- 1p □ 23. Welke omschrijving geeft de schrijver voor dit woord?
Een verlangen naar 'de goede oude tijd'. 1
Gevoel van toen / De goede oude tijd / Hoe het vroeger was 0
- Volgens alinea 4 heeft de schrijver van de eerste jaren van zijn kinderen veel fotoalbums en nu niet meer.
- 1p □ 24. Welke verklaring geeft de schrijver hiervoor?
 Citeer de zin die antwoord geeft op deze vraag.
"Toen heb ik namelijk een digitale camera gekocht." (r. 21-22) 1
- In alinea 4 en 5 noemt de schrijver de voor- en nadelen van digitale fotografie.
 In het schema op het antwoordblad staan de voordelen al ingevuld.
- 2p □ 25. Noteer drie nadelen van digitale fotografie volgens de tekst.

Digitale fotografie	
voordelen	nadelen
1. Je hoeft niet naar de fotograaf. 2. Je ziet het resultaat direct. / Je hoeft niet lang te wachten om de foto's te bekijken. 3. Je kan foto's gewoon op je computer zetten.	1. Het is niet gezellig om foto's op de computer of smartphone terug te zien. / De computer leent zich niet voor gezellige kijkmomenten. 2. Je neemt zoveel foto's dat je er toch niet meer naar kijkt. / Ik bekijk ze toch nooit meer. 3. Je hebt de tijd niet om grote hoeveelheid foto's te archiveren. 4. Je hebt de tijd niet om van grote hoeveelheid foto's back-ups te maken en te bewaren voor het nageslacht. 5. Duizenden foto's van mijn opgroeiende kroost staan nog op de harde schijf van een oude computer die al jaren halsstarrig weigert op te starten. 6. Andere (foto's) staan op cd-roms die niet meer leesbaar zijn. 7. Nog andere (foto's) staan op smartphones die het niet meer doen of die ik ben kwijtgeraakt.

3 goed = 2 punten / 2 goed = 1 punt / 1 goed = 0 punten

2

- 1p □ 26. Citeer de kernzin van alinea 5.
"Ik heb dan maar besloten bewuster van het moment zelf te genieten, in plaats van door mijn smartphone te kijken en foto's te maken." (r. 39-41) **1**
- Lees alinea 6.
- 2p □ 28. Welke twee redenen geeft de schrijver voor het feit dat er nu meer foto's worden gemaakt?
1. De camera's in smartphones zijn (tegenwoordig even) goed (als de beste digitale fototoestellen).
2. Iedereen heeft/koopt er één (een smartphone). **2**
- Volgens de schrijver heeft de smartphone onze kijk op de fotografie voor altijd veranderd.
- 1p □ 29. In welke alinea wordt dit standpunt verder uitgewerkt?
Alinea 8 **1**
- In alinea 9 staat: "De digitalisering ... waarde ontnomen." (regel 74)
- 2p □ 30. Geef twee oorzaken hiervoor.
1. Het maakt niet meer uit hoeveel (foto's) je maakt. / Of je er nu eentje neemt of duizend, dat maakt niets meer uit.
2. Je kunt het resultaat meteen zien. **2**
- Het opslaan van foto's op verschillende dragers is niet zonder risico.
- 2p □ 31. Wat zijn volgens de auteur de twee risico's? Raadpleeg alinea 10.
1. Elke drager kan stuk gaan.
2. De cloud geeft geen absolute zekerheid. **2**
- De eerste alinea eindigt met de vraag: "Maar wat ... willen terugblikken?" (regel 3)
- 1p □ 35. In welke alinea wordt het beste antwoord gegeven op deze vraag?
Alinea 11 **1**
- Een slotalinea kan verschillende functies hebben:
1. Een advies geven.
 2. Een conclusie noemen.
 3. Een samenvatting geven.
 4. Een toekomstverwachting uitspreken.
- 1p □ 36. Welke twee functies heeft de slotalinea van deze tekst?
 Noteer de nummers.
1 en 4
2 goed = 1 punt / 1 goed = 0 punten **1**
- Lees alinea 3.
 Alinea 3 wordt samengevat.
- 1p □ 42. Citeer de zin die deze samenvatting het beste weergeeft.
"Kortom, alles wat eindigt op -ose, -suiker of -stroop, is suiker." (regel 23) **1**
- In alinea 4 staan enkele opsommingen.
- 1p □ 43. Hoeveel elementen bevat de opsomming in de eerste zin van deze alinea?
9/10 (1. ovenschotels, 2. barbecuespiesjes, 3. witte en bruine bolletjes, 4. soep, 5. mayo, 6. dressings, 7. ketchup, 8. vlees en 9. vleeswaren) **1**

- 1p □ 44. Waarnaar verwijst het woord ze in regel 31?
ketchup, sauzen, vlees, vleeswaren, soepen en hartige snacks 1
- Welke conclusie trokken de onderzoekers na het uitvoeren van het experiment met kinderen en limonade?
- 1p □ 47. Citeer de zin die het antwoord op deze vraag geeft.
"Het weglaten van suiker leidde in anderhalf jaar gemiddeld tot een kilo minder gewicht." (r. 48-49) 1
- 1p □ 48. Naar wie verwijst het woord mijn in regel 44?
Martijn Katan / de schrijver / de auteur 1
-

Totaal: **58 punten**
Na verwerking van de resultaten wordt de cesuur vastgesteld.

Opmerking bij citeren: Zonder vermelding regelnummers is goed.
Met een kleine letter beginnen i.p.v. een hoofdletter of andersom is goed.
Spelfouten (waaronder ook leestekens) worden niet fout gerekend, tenzij de inhoud verandert.
Bij citeren mogen géén woorden ontbreken in zinnen die voluit geschreven worden.